

Státní oblastní archiv v Plzni

**Obecně prospěšný spolek pro stavbu obytných domů
zaměstnanců firmy Bohumil Singer, Klatovy**

1947–1951

Inventář

EL NAD č.: 10649

AP č.: 738

Mgr. Lenka Špačková

Klášter 2018

Obsah

Úvod:

I. Vývoj původce archiválií	4
II. Vývoj a dějiny archivního fondu	6
III. Archivní charakteristika archivního fondu	7
IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu	8
V. Záznam o uspořádání archivního fondu a sestavení archivní pomůcky	9
Seznam použitých pramenů a literatury	10

Přílohy:

Příloha č. 1: Seznam použitých zkratk	11
Příloha č. 2: Rozpočet na stavbu obytného domu	12

Inventární seznam	14
--------------------------	-----------

Úvod

I. Vývoj původce archiválií

Původcem archiválií fondu Obecně prospěšný spolek pro stavbu obytných domů zaměstnanců firmy Bohumil Singer, Klatovy zpřístupňovaných tímto inventářem je:

Bohumil Singer, továrna na kůže, hnací řemeny a kožené zboží v Klatovech, 1842–1948;

Obecně prospěšný spolek pro stavbu obytných domů zaměstnanců firmy Bohumil Singer Klatovy, 1947–(1951).

Obecně prospěšný spolek pro stavbu obytných domů zaměstnanců firmy Bohumil Singer Klatovy byl založen ustavující valnou hromadou 1. prosince 1947 a zapsán Zemským národním výborem v Praze 17. prosince téhož roku. Byl podroben dozoru MSP, jež mu 14. ledna 1948 přiznalo obecnou prospěšnost. Zakládajícím členem byla proslulá firma Bohumil Singer, továrna na kůže, hnací řemeny a kožené zboží v Klatovech, která vznikla už v roce 1842 ve Strážově a do Klatov se přesunula roku 1876. Vyhláškou ministra průmyslu č. 1256 ze dne 27. června 1948 byla s účinností k 1. lednu 1948 znárodněna zestátněním a s její majetkovou podstatou se naložilo dle vyhlášky ministra průmyslu č. 1416 ze dne 29. června 1948, o začlenění znárodněných podniků do Kozaku, kožedělných závodů, Klatovy, národního podniku. Na ten poté přešla role zakládajícího člena, název spolku však zůstal i nadále zachován v původní podobě.

Spolkové záležitosti spravoval výbor čítající dvanáct členů a tři náhradníky. Dozorčí rada měla čtyři členy. Zápisné činilo 20 Kčs, roční příspěvek 100 Kčs. V roce 1948 byl ustaven tříčlenný akční výbor, který zbavil funkce několik osob, konkrétně Karla Kopeckého, Karla Kesmana a Josefa Bejvla. Na jejich místo přišli Viktor Sokol, Bedřich Boublerle a Ludvík Bařa. K 31. prosinci 1949 vykazoval spolek celkem 64 činných členů.

Záměrem bylo vybudovat na stavebním pozemku č. kat. 2025/7–9 v Klatovech čtyři obytné třípatrové domy jednotného typu, z nichž každý by obsahoval osm bytových jednotek. Stavební práce byly zahájeny ještě před oficiálním zapsáním spolku. Z dostupných zdrojů plyne, že se realizoval jeden činžovní dům čp. 408/III na pozemku č. kat. 2025/9. K předkládání nabídek na jednotlivé stavební a řemeslné práce byly vždy vyzývány průměrně tři firmy. Rozhodovalo se podle jejich výše, zpravidla se volil podnik s nejnižším podáním. Objekt budovali klatovští stavitelé Karel Horák a Vojtěch Brada, kteří se Singerovou továrnou opakovaně spolupracovali již v minulosti. Autorem projektu byl architekt Josef Václavík z Prahy. Rozpočet byl k 8. dubnu 1948 vyčíslen na 2 893 560,40 Kčs (včetně pozemku v ceně 49 010 Kčs) a 10. května upraven na 2 897 569,96 Kčs (viz přílohu č. 2).

Dne 12. dubna 1948 žádal obecně prospěšný spolek Spořitelnu města Klatov o úvěr 2 750 000 Kčs, čemuž bylo posléze vyhověno. V žádosti o státní záruku za hypotekární zápůjčku s datací 29. dubna 1948 bylo řečeno, že stavba značně pokročila, tudíž jsou dodělávány vnitřní omítky, instalace vodovodu, kanalizace, teplé vody a ústředního topení. Do uvedeného dne se za vykonané práce a na zálohách vyplatila suma 1 165 056,20 Kčs, kterou půjčila firma Bohumil Singer. MSP v dohodě s ministerstvy financí a techniky přičklo spolku výměrem z 13. září 1948 podporu na základě zákona č. 41 ze dne 7. března 1947 a převzalo státní záruku za hypotekární zápůjčku prozatímně do výše 2 872 000 Kčs. Peněžní ústav poskytl nezaručenou zápůjčku v prvním pořadí 250 000 Kčs, ve druhém zaručenou 2 622 000 Kčs.

Výstavba byla realizována v rámci dvouletého plánu a dovršena v prosinci 1948. Povolení k obývání udělil Místní národní výbor v Klatovech 8. ledna 1949. V tomto roce se pak ještě dokončovaly některé práce. O pořadí čekatelů na přidělení bytu bylo rozhodnuto na schůzi výboru 17. března 1948. Podnik Kozak hodlal dle § 4 odst. 1 zákona č. 110 ze dne 12. července 1950 převzít spolkový majetek do své správy. Do plánu na rok 1951 bylo proto při jeho sestavování zahrnuto i výše zmiňovaných osm bytových jednotek, ačkoliv spolek v té době ještě nebyl likvidován. Bližší informace o jeho zániku z dochovaných materiálů nevyplývají.

II. Vývoj a dějiny archivního fondu

Dochované písemnosti byly roku 1958 předány do PA Kozak, kožedělné závody, n. p. Fond uspořádal a koncept inventáře zpracoval v roce 1969 podnikový archivář Zbyněk Hucek za metodické pomoci zaměstnance Státního archivu v Plzni Ferdinanda Hadáčka. Časový rozsah tehdy byl 1947–1951, fyzický 0,13 bm.

V letech 1994 a 1995 byly z PA do SOA v Plzni delimitovány fondy z doby před znárodněním. Zároveň se předaly EL a inventáře, respektive jejich koncepty. S ohledem na adaptační práce v budově SOA v Plzni v Sedláčkově ulici čp. 44 se revize převzatých fondů uskutečnila až v létě 1995. Byly zkontrolovány dle archivních pomůcek, uloženy do archivních kartonů, evidovány ve 3. oddělení a došlo k založení spisů o fondech. PA byl upozorněn na několik položek, jež byly uvedeny v inventářích, ale do SOA nebyly odevzdány. Úřední záznam o delimitaci byl vyhotoven 11. září 1995. Přírůstek se zapsal do knihy přírůstků SOA v Plzni pod č. 33/94.

Po GI 2001 byl fond vykazován coby nezpracovaný. Následně došlo k jeho zanesení do elektronické evidence NAD a vytvoření EL NAD 10649. Při GI 2012–2013 nenastaly žádné změny. Byl vyhotoven nový EL NAD se stavem k 31. lednu 2013, fond byl stále veden jako nezpracovaný a nepřístupný a čítal 5 evidenčních jednotek (4 úřední knihy, 1 karton). Není znám původní ukládací systém, spisový plán ani skartační řád.

III. Archivní charakteristika archivního fondu

Fond zahrnuje archiválie vzniklé z činnosti Obecně prospěšného spolku pro stavbu obytných domů zaměstnanců firmy Bohumil Singer Klatovy. Převážně se jedná o materiály vztahující se k finančním záležitostem a účetnictví. Obsahově i časově je stav fondu mezerovitý. Nedochovaly se mj. doklady k právnímu vývoji, stanovy, účetní závěrky, stavební plány ani písemnosti, které by poskytovaly bližší informace o osobách, jež se na fungování spolku podílely. K dispozici rovněž nejsou údaje o jeho zániku.

Jelikož není znám původní ukládací systém původce, byly archiválie při pořádání řazeny tematicky. Vnitřní skartaci nebylo nutno provádět. Ke zničení byly určeny pouze jednotliviny nearchivní povahy (především původní obaly spisů) o rozsahu 0,01 bm. Dále došlo ke zpřesnění názvu fondu. Po uspořádání zůstal jeho fyzický rozsah stále 0,12 bm a tvoří jej 4 evidenční jednotky (3 úřední knihy, 1 karton). Další úřední kniha byla přehodnocena na spisy.

Časový rozsah je 1947–1951. Jazykem archiválií je čeština. Jejich fyzický stav je dobrý, výjimečně jsou některé lehce poškozeny na okrajích. Restaurátorský zásah není v době vzniku archivní pomůcky nutný. Osobní, zeměpisný ani jiný rejstřík nebyl vzhledem k minimálnímu rozsahu fondu vyhotoven.

Při zpracování fondu a tvorbě archivní pomůcky byly uplatněny *Zásady pro pořádání a inventarisaci archivního materiálu vzniklého z činnosti podniků a hospodářských organizací před znárodněním*, jež publikovala v roce 1960 archivní správa ministerstva vnitra, dále pak *Číselník pro pořádání archivních fondů podnikatelských společností z období před znárodněním*, vydaný Moravským zemským archivem v Brně roku 1995. Taktéž bylo přihlíženo k *Metodickému pokynu ředitele SOA v Plzni pro zpracování archiválií a tvorbu archivních pomůcek* ze dne 12. března 2010, čj. SOAP/006-0767/2010, v platném znění. Současně byly využity pomůcky WANNER, Michal a kol. *Základní pravidla pro zpracování archiválií*. Praha : Odbor archivní správy a spisové služby MV ČR, 2015 a *Typový skartační rejstřík*. Ostrava : Montanex, 2013.

Tematickou souvislost má několik dalších fondů, konkrétně Bohumil Singer, továrna na kůže, hnací řemeny a kožené zboží, Klatovy (EL NAD 10646), Haléřový spolek dělníků a dělnic firmy Bohumil Singer, Klatovy (EL NAD 10647), Nadlepšovací penzijní a podpůrný fond zaměstnanců firmy Bohumil Singer, Klatovy (EL NAD 10648) a Kozak, kožedělné závody, n. p., Klatovy (EL NAD 10809).

IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu

Archiválie vypovídají o existenci a poslání Obecně prospěšného spolku pro stavbu obytných domů zaměstnanců firmy Bohumil Singer Klatovy. Badatelé mohou využít zvláště informace o rozpočtu (inv. č. 2) či poskytnutí úvěru (inv. č. 3), revizní zprávu (inv. č. 4), rozvahy (inv. č. 5), výsledovky (inv. č. 6), inventury (inv. č. 7), výkazy provedených prací, jejichž součástí jsou i účtovací plány (inv. č. 8), dále výměry nájemného (inv. č. 9) nebo technický popis domů (inv. č. 15). Fond také obsahuje korespondenci (inv. č. 1), údaje o nákladech na vybudování kotelny (inv. č. 10), hlavní knihu (inv. č. 11), účetní knihu (inv. č. 12), knihu členských příspěvků (inv. č. 13) a soubor účtů a faktur (inv. č. 14).

Z materiálů lze čerpat zejména při studiu vývoje bytových sdružení a bytového hospodářství, detailnějším poznávání historie firmy Bohumil Singer, továrna na kůže, hnací řemeny a kožené zboží v Klatovech, doplňkově rovněž při výzkumu dějin podnikání v oblasti Pošumaví. Archivní fond je badatelsky přístupný bez omezení.

V. Záznam o uspořádání archivního fondu a sestavení archivní pomůcky

Archivní fond Obecně prospěšný spolek pro stavbu obytných domů zaměstnanců firmy Bohumil Singer, Klatovy z let 1947–1951 uspořádala a inventář sestavila Mgr. Lenka Špačková ve Státním oblastním archivu v Plzni, na pracovišti Klášter v roce 2017.

V Klášteře dne 19. 2. 2018

Mgr. Lenka Špačková

Seznam použitých pramenů a literatury

Prameny

Nepublikované archivní prameny

Státní oblastní archiv v Plzni, fond *Bohumil Singer, továrna na kůže, hnací řemeny a kožené zboží, Klatovy*, Osobní listy zaměstnanců, inv. č. 33, kar 6.

Státní oblastní archiv v Plzni, fond *Bohumil Singer, továrna na kůže, hnací řemeny a kožené zboží, Klatovy*, Osobní spisy zaměstnanců A–Z, inv. č. 32, kar 3–5.

Tištěné prameny

Vyhláška ministra průmyslu č. 1256 ze dne 27. června 1948, o znárodnění podniků podle zákona č. 114/1948 Sb. Úřední list republiky Československé. 1. díl nařizovací, částka 126 ze dne 4. července 1948, s. 889–892.

Vyhláška ministra průmyslu č. 1416 ze dne 29. června 1948, o začlenění znárodněných podniků do Kozaku, kožedělných závodů, Klatovy, národního podniku. Úřední list republiky Československé. 1. díl nařizovací, částka 126 ze dne 4. července 1948, s. 949.

Zákon č. 110 ze dne 12. července 1950, o organizaci bytového majetku a o Fondu bytového hospodářství. Sbírka zákonů republiky Československé, částka 45, vydána dne 26. července 1950, s. 419–426.

Zákon č. 41 ze dne 7. března 1947, o státní podpoře na obytné stavby. Sbírka zákonů a nařízení republiky Československé, částka 22, vydána dne 3. dubna 1947, s. 319–325.

Literatura

SCHWARZ, Edmund a kol. *Hospodaření s byty : znění a výklad předpisů o hospodaření s byty pro potřebu národních výborů*. Praha : Publikační ústav ministerstva vnitra, 1952.

STRNAD, Milan. *Židé v dějinách města Klatov*. Klatovy : Milan Strnad, s. d.

SÝKOROVÁ, Lenka a kol. *Klatovy*. Praha : Nakladatelství Lidové noviny, 2010.

ŠPAČKOVÁ, Lenka. *Bohumil Singer, továrna na kůže, hnací řemeny a kožené zboží, Klatovy 1880–1948 : inventář* [tiskem nepublikovaná archivní pomůcka č. 733]. Státní oblastní archiv v Plzni, 2017.

Seznam použitých zkratk

AP	archivní pomůcka
bm	běžný metr
č.	číslo
č. kat.	číslo katastrální
čj.	číslo jednací
čp.	číslo popisné
EL	evidenční list
ev. jedn.	evidenční jednotka
GI	generální inventura
inv. č.	inventurní číslo
kar	karton
Kčs	koruna československá
kol.	kolektiv
Mgr.	magistr
mj.	mimo jiné
MSP	ministerstvo sociální péče
MV ČR	Ministerstvo vnitra České republiky
n. p.	národní podnik
NAD	Národní archivní dědictví
odst.	odstavec
PA	podnikový archiv
s.	strana
s. d.	sine dato (bez data)
Sb.	Sbírka zákonů
SOA	státní oblastní archiv
SOAP	Státní oblastní archiv v Plzni (spisová značka)
staveb.	stavební
ukn	úřední kniha

Rozpočet na stavbu obytného domu

Druh činnosti	Cena
Práce zemní	108 632,60,-
Práce zednická a dělnická	941 625,86,-
Práce železobetonářská	167 409,92,-
Práce tesařská	152 377,90,-
Práce klempířská	23 209,40,-
Práce pokrývačská	28 718,25,-
Práce kovářská	3 748,80,-
Práce truhlářská	175 727,50,-
Práce zámečnická	80 249,-
Práce sklenářská	16 322,-
Práce natěračská	285 689,-
Práce malířská	26 952,40,-
Práce čalounická	13 499,20,-
Práce kamnářská	57 464,-
Práce elektrotechnická	42 375,-
Zařízení hromosvodů	7 814,10,-
Práce instalatérská	161 632,80,-
Zařízení teplé vody	11 925,60,-
Zařízení ústředního topení	200 000,-
Práce v rozpočtu neobsažené	2 666,-
Výkaz prací mimo budovu	140 520,63,-
Paušální obnos na různé práce v rozpočtu neuvedené (přibližně)	200 000,-
Celkový stavební náklad	2 848 559,96,-
Cena stavebního pozemku	49 010,-
Celkem k 10. květnu 1948	2 897 569,96,-

Inventární seznam

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jedn. č.
1	Korespondence	1948–1950	kar 1
2	Rozpočet na stavbu obytného domu	1948	kar 1
3	Úvěr na stavbu obytného domu	1948–1951	kar 1
4	Revizní zpráva	1950	kar 1
5	Rozvahy	1948–1950	kar 1
6	Výsledovky	1948–1950	kar 1
7	Inventury	1948–1950	kar 1
8	Výkazy prací provedených na stavbě obytného domu (mj. 11 technických výkresů – účtovacích plánů)	1947–1949	kar 1
9	Výměry nájemného	1948–1950	kar 1
10	Náklady na zřízení kotelny ústředního topení	1950	kar 1
11	Hlavní kniha	1948–1950	ukn 1
12	Účetní kniha	1948–1950	ukn 2
13	Kniha členských příspěvků	1948	ukn 3
14	Účty a faktury	1947–1951	kar 1
15	Technický popis obytných domů	[1947]	kar 1

Název archivní pomůcky:	Obecně prospěšný spolek pro stavbu obytných domů zaměstnanců firmy Bohumil Singer, Klatovy
Značka archivního fondu:	Staveb. spolek Singer
Časové rozmezí:	1947–1951
Počet evidenčních jednotek:	4 (3 úřední knihy, 1 karton)
Počet inventárních jednotek:	15
Rozsah v bm:	0,12
Stav ke dni:	19. 2. 2018
Zpracovatel archivního fondu:	Mgr. Lenka Špačková
Zpracovatel archivní pomůcky:	Mgr. Lenka Špačková
Počet stran:	15
Počet exemplářů:	5
Schválil:	Mgr. Petr Hubka, ředitel Státního oblastního archivu v Plzni, dne 19. 2. 2018, čj. SOAP/006-0367/2018